

KEMASYHURAN PERTUKANGAN PERAK DI KELANTAN

MOHD NOR IRWAN BIN MAHADI

97185542

TESIS INI DIKEMUKAKAN KEPADA FAKULTI SENILUKIS DAN SENIREKA,
UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA SEBAGAI MEMENUHI SEBAHAGIAN
DARIPADA KEPERLUAN IJAZAH SARJANA MUDA SENIREKA LOGAM HALUS.

- 1. DIPERIKSA OLEH TARIKH 29/11/01
- 2. DIPERIKSA OLEH TARIKH
- 3. DIPERIKSA OLEH TARIKH

DEKAN,
FAKULTI SENILUKIS DAN SENIREKA,
UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA,
40450 SHAH ALAM,
SELANGOR DARUL EHSAN.

PENGHARGAAN

Terlebih dahulu saya merakamkan bersyukur ke hadrat Allah s.w.t kerana dengan keredhaannya juga telah merestui dan memungkinan saya untuk menyiapkan tesis ini.

Ucapan ribuan terima kasih yang tidak terhingga saya tujukan kepada penasihat saya iaitu Tuan Haji Dahuri Bin Idris, yang merupakan pensyarah Senireka Logam Halus yang juga pensyarah saya. Dan juga kepada Encik Sabri Bin Mohammad yang banyak memberi bimbingan, pandangan, panduan, saranan, dan teguran yang membina dari beliau merupakan rangsangan dan galakan utama kepada saya untuk menyiapkan tesis ini. Dan tidak lupa juga ucapan ribuan terima kasih kepada, En. Nik Zawawi Che Mat kerana turut memberi tunjuk ajar yang amat berguna kepada pengkaji.

Saya juga mengucapkan ribuan terima kasih kepada kakitangan Perhadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM), kakitangan Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia Cawangan Kelantan, kakitangan perpustakaan Universiti Teknologi Mara (UiTM) Shah Alam, kakitangan Muzium Negeri Kelantan, kakitangan Perpustakaan Awam Kelantan, kakitangan Pusat Kraftangan Mulong, Kelantan, Pengurus Syarikat Yaakob And Sons, kakitangan Istana Jahar, kakitangan Muzium Kraftangan Kota Bharu yang turut memberi panduan dalam pengumpulan data dan meminjamkan rujukan kepada saya.

Rakaman terima kasih juga saya tujukan khas kepada penduduk Kampung Sireh dan Kampung Morak, Tumpat Kelantan. terutamanya pengurus Koperasi Industri Kampung Morak Berhad, tukang-tukang mahir iaitu Mat Ail Husin, Jaafar Mahmood, Mohd Bin Daud, Hassan Mod Jusoh, Che Deraman Ismail, Awang Sulaiman, Musa Ali, Deraman Yaakob, Mohd Bin Sulaiman yang banyak memberi kerjasama kepada saya sehingga dapat menyiapkan tesis ini.

Tidak lupa untuk Ayahanda dan Bonda iaitu Haji Mahadi Bin Burok dan Hajjah Che Zaharah Binti Othman yang turut membantu di dalam menyiapkan tesis ini dari segi semangat dan bantuan kewangan dan tidak lupa juga kepada adik-beradik yang lain.

Akhir sekali saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada rakan-rakan dan sesiapa yang membantu saya dalam menyiapkan tesis ini, pohon jutaan kemaafan saya tujukan khas kepada sesiapa yang tidak saya masukkan namanya di dalam coretan penghargaan saya ini. Sekian Terima kasih.

Wassalam .

SINOPSIS

“Kemasyuran Pertukangan Perak Di Kelantan” ditulis adalah untuk mendalami lagi kesenian pertukangan perak di Kelantan. Ini adalah untuk mendedahkan kepada orang ramai dan pelajar – pelajar khususnya Kajian Seni Reka Logam Halus tentang sejarah , kesenian, kehalusan dan nilai - nilai estetika dalam pembuatan barangan perak di Kelantan. Walaupun industri pertukangan perak di Kelantan dijalankan secara kecil – kecilan, ianya dapat menggamit para pelancong dalam dan luar negara. Industri pertukangan perak di Kelantan ini selalunya bercorak kekeluargaan dengan penggunaan bilangan pekerja yang terhad , lazimnya terdiri dari saudara mara yang terdekat. Walaupun kerja – kerja pertukangan perak di Kelantan telah wujud sejak zaman sebelum perang dunia pertama lagi tetapi bentuk dan cara pembuatan sekarang ini masih lagi bersifat tradisional seperti sebelumnya. Terbukti industri pertukangan perak di Kelantan adalah pelopor di negeri ini. Menyentuh tentang aspek tradisional , kerja-kerja perak ini masih meneruskan motif rekacorak yang bersifat tradisional rekacorak yang menghiasi setiap barangan perak ini mempunyai kepentingan dan keunikan yang tersendiri . Secara tidak

KANDUNGAN	HALAMAN	
HALAMAN PEMERIKSA	i	
PENGHARGAAN	ii	
SINOPSIS	iv	
JADUAL ISI KANDUNGAN	vi	
SENARAI GAMBAR, GAMBARAJAH, JADUAL	vii	
BAB 1	Pengenalan	
- 1.1 PENDAHULUAN	0	
- 1.2 SEJARAH BARANGAN PERAK.....	2	
- 1.3 PERMASALAHAN KAJIAN	45	
- 1.4 HIPOTESIS	48	
- 1.5 KEPENTINGAN KAJIAN	48	
- 1.6 SKOP KAJIAN	49	
- 1.7 DEFINISI	49	
BAB 2	KAJIAN-KAJIAN LAMPAU	52
BAB 3	METHODOLOGI KAJIAN	
- 3.1 PENDAHULUAN	55	
- 3.2 SAMPEL KAJIAN	55	
- 3.3 LATAR BELAKANG TEMPAT KAJIAN	55	
- 3.4 ALAT KAJIAN	56	
BAB 4	ANALISA DATA	58
BAB 5	CADANGAN, SARANAN DAN KESIMPULAN	74
RUJUKAN		
LAMPIRAN		